

IN CINSTEA CELUI DE AL III-LEA

CONGRES AL P. M. R.

Numeroși tineri din Orașul Stalin participă la lucrările de infrumusețare a orașului. Foto: A. VIERU

Scînteia tineretului

Organ Central al Uniunii Tineretului Muncitor

Anul XVI, seria II-a nr. 3419

4 PAGINI — 20 BANI

Vineri 13 mai 1960

Cititi

Pag. 2-a:

Literatura pentru copii și tineret la nivelul cerințelor educației comuniste a tinerei generații

Memista Mișcuș Margareta este una din fruntașele secției pictură a Uzinelor „Vitromet” din Medieș.

Foto: P. PAVEL

Plecarea la Varșovia a unor delegații a C.C. al U.T.M. și a Comitetului Executiv al Consiliului U.A.S.R.

Joi dimineața a părăsit Capitala plecând la Varșovia o delegație a C.C. al U.T.M. care va participa la Seminarul Internațional al conducătorilor organizațiilor de copii. Delegația este condusă de tov. Andone Elena — membră suplentă a Biroului C.C. al U.T.M.

O delegație a Comitetului Executiv al Consiliului U.A.S.R. a plecat la Varșovia pentru a participa la întâlnirea europeană a studenților care va avea loc între 12 și 14 mai 1960. Delegația este condusă de tov. Marin Voiculescu, secretar al Consiliului U.A.S.R.

Concursuri de inovații în S. M. T. și G. A. S.

În stațiunile de mașini și tractoare, gospodăriile agricole de stat și centralele mecanice din întreaga țară se desfășoară concursuri regionale de inovații. Planul tematic al concursurilor prevede realizări în domeniul mecanizării agricole și zootehnice, etegeticii, reparării utilitatilor, precum și în domeniul producției vegetale și animale, îmbunătățirii funcționării construcțiilor agro-zootehnice și combaterii daunătorilor.

Fier vechi pentru oțelării

Acțiunea de colectare a fierului vechi care participă sute de mii de tineri și vîrstnici continuă să se desfășoare în întreaga țară. De la începutul anului și pînă acum au fost trimise marilor centre siderurgice ale țării, peste plan, 53.000 tone de fier vechi și însemnate cantități de deșeuri de fontă și metale nerafoase.

(Agerpres)

(Agerpres)

Conceptii de două parale...

Opinile miliardarului Hunt

Din cînd în cînd, senzațiile picanante din viața cotidiană americană — cînd stupida, cînd grotescă — sînt stîrnite de către miliardarii americani, care se străduiesc din răsunătoare să concureze pe rivalii lor cei mai periculoși, artiștii de cinema. Dar nu întotdeauna este vorba de cumpărarea vreunei mașini de rubino și safire pentru un maimușoi parfumat. Destul de des capriciile miliardarilor sînt la iveală fapte ce spun foarte mult.

Mister H. L. Hunt este unul din miliardarii americani care ține cu tot dinadinsul să se știe cine este el. Și trebuie recunoscut că nu sardonic a plătit ani de zile o întreagă mașină de presă pentru a-l prezenta marelui public ca pe un „selfmade man”, individ redutabil, care s-ar fi îmbogățit prin propriile eforturi. Și cînd arva pe care a finanțat-o în jurul propriei persoane era mai în toi, într-o bună zi a dispărut cu desăvîrșire din presa americană de știri, ca și cum ar fi fost un bănuț de un an. Pînă cînd, recent, a reapărut. Dar în ce chip? De mare vizionar, filosof și literat. Se naște însă o întrebare: de ce a preferat să stea deoparte de viața publică o perioadă? Americanii știu că Hunt este omul care cu banii săi a întreprins fondul de propagandă al defunctului senator McCarthy.

Și cum făcuse acestuia să dă de ripă în fața majorității poporului american, H. L. Hunt a preferat să se ascundă deit să fie arătat cu degetul ca un reacționar notoriu. Tactica aleasă a fost una singură: timpul, aduce uitare. Toate ar fi fost bune dacă colegii miliardari n-ar fi început să-l vorbească de rău, cum că Hunt i-a trădat, că nu mai este american și la sută etc. Și Hunt a simțit că trebuie să activeze, ceea ce a și făcut. A constatat că învîntăritul superior american s'chicșoapă. Puzind în mare filantrop a fondat din banii săi cîteva catedre de învățămînt. Dar... cu cîteva condiții — dreptul proprietarului.

„Catedrele să predea numai te-

orii științifice religioase, ortodoxe”. Și religioase și... „științifice”, în același timp? Apoi „cursurile să fie frecventate numai de studenți albi”. Și pentru ca să nu mai existe nici cea mai mică îndoielă asupra lui Hunt din partea confratrilor, acesta a creat și o stație de televiziune al cărei program propaga o concepție ultra-reacționară asupra lumii.

...Acum Mister Hunt a ieșit din nou la lumină. A simțit nevoia să și dea cu presupusul asupra viitorului omenirii. După multe strădăniuri a adus la lumina zilei un roman utopic, după cum scriu ziarele ameri-

CAROL ROMAN

(Continuare în pag. 4-a)

Strungarul utemist Precup Tiberiu de la Uzina „Iosif Rangh”. Arad are de ce să fie vesel: la capătul zilei de muncă el a obținut rezultate bune

Foto: P. POPESCU

Semnificația unor fapte de fiecare zi

Susac zăncăni de scrisori la redacție. Pe aproape fiecare dintre ele e scris: „În cinstea celui de al III-lea Congres al partidului”. Fiecare corespondent voluntar vrea să anunțe că tinereții din uzina, școala sau cătunul său, cinstesc acest important eveniment cu noi succese în lupta pentru realizarea de economii, pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

Răsfîind scrisorile sosite la redacție

peu și mîștrii de la alte secțiuni — erau deosebit de fructuoase.

— Cum s-a terminat cu întrecerea celor doi frați? Ion a câștigat. El a excavat cu 260 m.e. de pămînt mai mult decît Dumitru. Întrecerea însă nu s-a terminat. Ea va continua și aici și va continua și pe alte mai șantiere ale patriei noastre.

Altă scrisoare. De data aceasta tehnicianul zootehnist Alexandru Bajan ne invită cu el pe meșteșugurile Buhugului, mai precis în satul Raecoa. Să pornim la drum. Cît de mult s-au schimbat

aceste locuri! Iată, aici un nou cîmăș cultural, o grădă nouă, casa noi acoperite cu țigle, o gospodărie în satul Raecoa — sat destul de mic — sînt 25 de tîmțetii. S-au sfîrșit ei într-o adunare generală cum s-a întîmțit Congresul partidului. În seara aceea au pus la cale să împărție ei pietrișul pe careaua le lega satul de comuna Raecoa. Fiecare a îndeplinit cîte 100 de ore muncă patriotică la amenajarea șoselei.

E seară. La o ferestruică mai stăruia încă lumina. La o masă, studentul Ion Filimon scrie. Se oprește, o ia de la capăt. S'a propus să întîmțim și el cu anumite realizări personale Congresul partidului. Dar cum? Să învețe mai bine, să se pregătească temeinic pentru nobilă muncă de profesor care-i va fi încredințată. El ar mai vrea să realizeze încă ceva.

GH. NEAGU

(Continuare în pag. 3-a)

Pe șantierele de construcții

● La fabrica de chereștea din cadrul Combinatului pentru industrializarea lemnului de la Preașba-Te, Jiu s'a terminat montajul primelor două linii de gateră și s-au și executat unele probe cu aceste utilaje.

● Pînă acum, la fabrica de mobile de la Ioi — întreprindere cu o capacitate anuală de producție de 10.000 de garnituri de mobilă — s-au montat peste 40 la sută din utilajele și instalațiile tehnologice. În secțiile de mașini, de croit și uscătoare, utilajele sînt montate aproape în întregime.

● În apropierea Capitalei, pe șantierele de la Pipera s'a terminat construcția noii hale din cadrul fabricii de mobilă a Combinatului care se ridică aici. Construcția și montajul lucrărilor s'au cum însens la ridicarea uscătoarelor, a centralei termice, precum și la amenajarea construcțiilor existente.

● Organizîndu-și mai bine muncă și desvolind întrecerea socialistă, constructorii noii fabrici de chibrituri de la Brăila au încheiat luna aprilie cu o depășire de 25 la sută a planului de lucrări.

Iată! pe comunistul Stănescu Gheorghe de la secția mecanică a Uzinelor „Tudor Vladimirescu” din Capitală împărțind tovarășilor săi metodele sale de lucru.

Despre etica muncii

M. Novicov

Este oare suficient criteriul: cine lucrează sau învață bine își îndeplinește datoria? Desigur că nu. Dacă vorbim în termenii matematicii, e o condiție necesară dar insuficientă. Să nu uităm că în facultate, de pildă, muncesc, adică învață bine și carieristul și individualistul cărora le place să strălucească, oameni minți în parte de ambiție nesăturoasă de a fi primii cu orice preț. Ținta morală a acestora este de obicei individualică.

Un om demn de epoca noastră este acela care muncește bine, nu numai pentru el, nu numai pentru satisfacții personale, ci dintr-un spirit de răspundere față de obște, față de întreaga colectivitate socialistă. Un proverb rusesc spune: „Nu tot ce strălucește e aur”. În viață trebuie să știi să deosebești aurul adevărat de falsa strălucire a unor iubitori de sine. Un om cu adevărat devotat cauzei socialiste nu se gîndește doar la efectul imediat al efortului său, dar și la felul cum se încadrează în împlinirea sarcinii istorice a întregului popor. De exemplu: un tânăr capabil, avînd o vîntă destul de puternică, poate evident, chiar dacă a muncit puțin sau de loc în cursul anului, să învețe cîteva zile și nopți în șir în preajma unor examene și să le treacă, uneori chiar cu o notă bună. În aparență nu e nici o deficiență la mijloc. Nici pe profesor nu-l putem învinui de prea multă îngăduință. A apreciat puțin cunoștințele candidatului. Dar e în afară de orice îndoielă că peste puțin timp cunoștințele astfel însușite se vor risipi, iar — în consecință — tânărul specialist va rămîne cu o lacună serioasă în pregătirea profesională, ceea ce nu va putea să nu aibă repercusiuni și asupra activității, a muncii sale de

zi. Nici nu ne închipuim că de nefaste pot fi în viitor, și pentru tînrul respectiv, și pentru colectivitate, consecințele unei atitudini ușuratică, față de obiectele de studiu.

Din punctul de vedere al eticii socialiste, problema pregătirii profesionale se pune în termenii următorii: orice cunoștință nouă pe care ți-o însușești, nu ți-o însușești doar ca s-o imaginezi, „ca să fie”, ci pentru că ea îți va fi necesară mai tîrziu în muncă. Deci dacă pornești de la ideea că atunci cînd vei căpăta postul tău în producție, vei avea drept principală îndatorire cetățenească aceea de a munci cît mai bine și cît mai rodnic, ești dator să te pregătești de acum pentru acest fel de muncă, însușindu-ți și răspundere față de țările pregătirii profesionale.

Toate acestea, acceptate de obicei fără greutate în teorie, sînt uitate uneori în practică. Voi da un exemplu tot din domeniul vieții studentești: unii studenți obișnuiesc foarte rar să folosească din proprie inițiativă orele de consultații ca să-i atragă atenția profesorului, conferențiarului sau asistentului că în cutare sau în cutare domeniu pregătirea lor lasă de dorit. Dacă lacuna respectivă nu-i împiedică să treacă examenul, parcă se bucură și profesorul îi lasă în pace. Profundă eroare. În zilele noastre nu e nimic mai dureros și mai negativ decît situația unui tînr absolut care de fapt nu are pregătirea care-i este așteptată prin diplomă. Vorbind asupra, un asemenea tînr e un înșelător, un mincinos (în afară de ce se înșelă de sine însuși). Pre-

zentîndu-și diploma și solicitînd, pe baza ei, un post corespunzător, tînrul își ia angajamentul să acopere un anumit sector de muncă, să îndeplinească anumite sarcini socialiste. Dar de fapt nu are pregătirea de deplin. Nu minte oare atunci cînd își folosește diploma? Ce am spune de cineva care, în plină bătaie, pe front, ar susține că știe să tragă cu mîna liera cînd de fapt nu știe, iar încredințându-se un post, în loc să tragă în inamic, s-ar apuca abia atunci să studieze arma? L-am numi trădător. De ce atunci să fim mai îngăduitori cu acei care ne mint că pot ocupa un post de luptă pe frontul construcției socialiste, dar de fapt abia după ce ocupă postul încep „să se orienteze”?

Exemplele citate sînt de domeniul preocupărilor studentești. Dar nu e greu să vedem că pot fi stabilite analogii și cu problemele care-i frîmțită pe tinerii muncitori. Dorința de a-și ridica necontenit calificarea, de a urca treptele succesului în muncă, ale răspunderii, e firească la fiecare tînr muncitor și nu poate fi decît încurajată. Dar și în acest caz esențialul e spiritul în care se face calificarea. Și în acest caz problemele de etică joacă un rol însemnat. Nici un tînr n-are dreptul să uite că oriunde ar munci, locul său de muncă presupune și o răspundere personală, de care se va achita cu atît mai bine cu cît se va pregăti mai bine.

Pentru a fi bună, pentru a fi la nivelul construcției socialiste, pregătirea profesională trebuie să fie multilaterală și cît mai largă într-un anumit sens al cuvîntului, Un

(Continuare în pag. 3-a)

INIȚIATIVE CREATOARE ÎN ÎNTRECERE

Cu o lună în urmă, Ioana Moțoc, țesătoare la Fabrica „Donca Simo” din București, își urmarea nemulțumirea cele patru războaie la care lucra. Din timp în timp, cînd firul din suveică se termina, ori cînd de repede s-ar li străduia să schimbe suveicile, se pierdeau pe cîteva minute și războaiu pe alocuri răritu-i în țesătură. Și Ioana ar fi dorit mult ca în acele zile de început de întrecere, suveicile să ajungă mai repede la capătul kilometrilor de urzeală, iar albul imaculat al valurilor de pinză să nu mai fie de loc presărat pe ici pe colo de rărituri care scodeau din calitatea pinzei. Cîndva, Ioana citise într-o revistă despre experiența unor țesătoare fruntașe. Admirase atunci la ele spiritul de inițiativă dezvoltat, dorința aceea nestăvilită de a munci mereu mai bine, de a găsi noi posibilități pentru a folosi mai bine masinile mai din plin, de a da produse numai de calitate superioară. A chibzuit îndelung. S-a sfîrșit cu muncitoria mai în vîrstă, cu mai multă experiență. — Ce-ar fi să încerc să schimb suveicile înaintea ca firul de pe teava să se fi terminat complet? — i-a zis într-o bună zi maestrul secției. Războiul nu s-ar mai opri. Dacă nu s-ar opri mai există bătaie în gol și bineînțeles nici răriturile sau nodurile în pinză n-ar mai exista. Maistrul a fost de acord. Ioana s-a dus la magazie, și-a adus mai multe suveici, a pus în fiecare câte-o teavă de urzeală și înaintea ca firul să se termine, a schimbat repede suveica. Era foarte simplu și de prima dată încercarea a reușit. Războaiu s-au oprit mai puțin în ziua aceea, iar răriturile din pinză au dispărut.

Vestea că Ioana Moțoc a reușit să folosească mai bine timpul de lucru și să ridice calitatea țesăturilor prin schimbarea din mers a suveicii a făcut ocolul țesătoriei. Brigada Paraschivei Mandache și a Filoteiei Mateescu, precum și alte brigăzi din Schimbările A și B au început să aplice și ele metoda aceasta. Comitetul U.T.M. i-a propus fetei să explice în mod organizat și celorlalte tinere noua ei metodă de muncă. Ioana a stat de vorbă cu linereii mai multor brigăzi și tuturor le-a arătat pe

îndelete cum să tragă lirele și să înlocuiască suveicile. Atmosfera însușită creată de întrecere, voința și strădanile tinereilor concentrate spre un țel precis — obținerea de rezultate cît mai bune în cinstea Congresului partidului — i-au determinat pe cei mai buni tineri din fabrică să caute noi posibilități de a folosi mai din plin capacitățile mașinilor, de a realiza economii, pentru îndeplinirea sarcinilor trasate de partid.

— Să venim ceva mai de vreme la fabrică, să ne verificăm mai bine masinile: să organizăm într-ajutorarea tovarășească între tinereții care lucrează la grupurile tovarășești între tinereții care lucrează la grupurile tovarășești. Să ungem și să curățăm mai bine războaiu: să ne aprovizionăm din timp cu tot ce ne trebuie în așa fel ca să nu pierdem nici un minut. Și pentru ca fiecare țesătoare să înțeleagă mai exact ce folosește aduce fabricii inițiativă privind folosirea întregii capacități de lucru a mașinilor, de inițiativă comitetului de partid, inițiativă au făcut un calcul și au arătat rezultatele acestuia peste tot în țesătorie: un minut câștigat înseamnă 60 metri țesătură peste plan. Înseamnă țesături realizate la un preț de cost mai redus, înseamnă produse de mai bună calitate.

Să de mai bine de o lună, întrecerea țesătorilor de la Fabrica „Donca Simo”, în cinstea Congresului partidului, se desfășoară sub lozincă: să dăm produse de calitate superioară, la un preț de cost cît mai scăzut. Punctul în aplicarea propriilor lor propuneri și folosind experiența țesătorilor vîrstnici, brigăzile de tinereți de la țesătorie, printre care cele ale Paraschivei Mandache, Filoteiei Mateescu și Ion Ghiță, ocupă astăzi locuri fruntașe în întrecere. Randamentul războaielor la care lucrează aceștia au depășit de mult cifra de 10.000 bătaie oră, iar calitatea producției se apropie cu pasi repezi de cel mai înalt indice calitativ: sută la sută. Este locmar obiectiv principal. Tocmai ceea ce vor muncitorii fabricii să obțină în întrecere — produse de cea mai bună calitate la un preț de cost cît mai scăzut.

SABINA BARBU

În zile însorite de primăvară. Foto: V. ALEXANDRU

Literatura pentru copii și tineret la nivelul cerințelor educației comuniste a tinerei generații

La sfârșitul lunii aprilie a avut loc planarea largită a comisiei de literatură pentru copii a Uniunii Scriitorilor din R. P. R. în legătură cu **Problemele prozel și poeziei pentru copii și tineret**. La planară au participat scriitori, educatori, învățători, profesori și tineri muncitori, activiști culturali și activiști ai U. T. M., instructori de pionieri. După prezentarea referatelor despre proză și poezie de către tovarășii **Vladimir Coln** și respectiv **Ion Brad**, au avut loc discuții în cadrul cărora au luat cuvântul numeroși participanți.

Discuții

Pe primul plan — actualitatea construcției socialiste, chipurile luminoase ale oamenilor înaintați

Luând cuvântul la discuții, tov. Naghu Iosif, muncitor la Fabrica „Stela” din București, a vorbit despre setea de cultură a tinerilor muncitori, despre faptul că ei își ridică neîntrerupt nivelul ideologic și cultural și, ca atare, manifestă o exigență sporită față de creația literară. Și în literatura destinată celor mici, a spus el, legătura strânsă cu viața contemporană a poporului, este un criteriu primordial. Vorbitorul a relevat meritele artistice și educative ale „Cărilor cu Apolodor” de Gellu Naum care însuși copiii dragostea pentru geografie, gustul pentru călătorii și în același timp sentimentul nobil al internaționalismului proletar, satirizând de asemenea în mod eficient așa-zisul „mod de viață” american trimbitat de propaganda imperialistă. Tov. Naghu a arătat prietenele lipsurile unei cărți ca „Bună dimineața lume” de Mioara Cremene care, pe lângă unele poezii reușite, cuprinde și poezii vădind o concepție confuză asupra istoriei („Lada”).

Alte poezii din același volum ca „Focul-pocul” de pildă, minimizează mărimea muncii constructorilor hidrocentralei de la Bicaz, în timp ce „Munții”, „Inimioara de lură dulce”, „Descinde pentru o omidă”, „Mină”, „Ploaie” etc., dovedesc o greșită înțelegere a problemei „inovației”, o căutare ostentativă a originalității cu orice preț, neglijând conținutul de dragul forme.

Vorbind despre necesitatea de a oferi cărți care să corespundă posibilităților de înțelegere ale fiecărei vârste a copilului și tinerilor, tovarășii Ion Hobana dind exemplul unor cărți ai căror eroi au fost îndrăgii de micii cititori, a arătat importanța creării unor personaje proeminente care să influențeze psihologia copilului. Vorbitorul a arătat de asemenea că nevoia de acțiune și visare a copilului și adolescentului, trebuie îndrumată de literatură pe un făgaș sănătos. De aceea, a spus el, în cărțile de aventură, trăsătura esențială de caracter a celor care luptă cu răufăcătorii și cu dușmanii diștințur sau dinaintea al regimului democrat-popular, este adințul lor patriotice, devotamentul față de partid și popor. Asemenea oameni, asemenea personaje literare pot să înflăcăreze inimă cititorului numai dacă vor fi înfățișate veridic și nu ca niște scheme lipsite de farmec și culoare.

Despre necesitatea fărâșirii unor cărți pentru copii care să descrie figuri de luptători năfrnici a vorbit și tov. Marin Mihalache, redactor-șef la Editura Tineretului. El a arătat că de mult se simte nevoia tipăririi unor cărți despre eroii luptei din trecut a poporului nostru, despre eroii comunisti și ștecșii din ilegalitate, despre luptătorii antifasciști căzuți la datele, figuri pe care poporul nostru, pe drept cuvânt le cinstește și cu care se mîndrește. Cred, a spus el, că dorința acestora care minuiesc conștient și a conducerii Uniunii Scriitorilor este de a invita pe tinerii scriitori să lăce un efort pentru a cunoaște viața acestor eroi și a scrie despre ei cărți pentru copiii mai mari sau mai mici.

O strînsă legătură cu viața copiilor și pionierilor, cu școala și familia socialistă

Scritorul Octav Păncu lăsa să se simtă înțelesă problema legăturii literaturii pentru copii și școala. El a arătat că unii scriitori și micii cititori să au abia un caracter neapărat festiv și un fel de lăcomie din partea scriitorilor să se „demonstreze” lumine. Pe lăcomia unora nu sîrîrse și a scrierilor răscolite între școala și literatură, vorbitorul a spus: „Chemăți-ne nu numai la lucruri fantezmatice, Antreține în muncă d-voastră! Va putem ajuta și noi, cu convingerea că a acest ajutor pe care vi-l dăm este în primul rînd un auto-ajutor de mare valoare.”

Dezabătind problema întăririi caracterului politic al literaturii pentru copii și tineret, scriitorul Alexandru Andrioișcu a spus: „Nu trebuie cărți de familie noastră socialistă, cărți despre felul în care învățătorii americi educă în mod comunist elevii, cărți despre un savant comunist, despre figurile omenirii care mai înaintați și vremii noastre. Ar fi bine să asemenea celorlalți scriitori care stabilisec un contact mai strîns cu o țară, o gospodărie colectivă sau de stat, și scrierilor pentru copii să se ataceze de cîte o școală, de anumite cercuri literare din școli, să participe mai mult la activitatea de la Palatul Pionierilor pentru a intra mai bine în bagajul viața a copilului de azi, pentru a-l cunoaște în toate stările lui de manifestare.”

Vorbind despre aprecierea de care se bucură literatura pentru tineret și copii în pătrunderea celor mai largi de cititori, despre succesele unor scriitori de limbă maghiară în acest domeniu, tov. Dan Tîlbor din Cluj a arătat rolul agitatoric larg al poeziei pentru copii. Închidându-și-vă a spus el, ce rol agitatoric au poeziile bune chiar și pentru părinți, cînd ei sînd adevărații comunisti din gura copiilor lor într-o formă artistică aleasă. Dînd exemplul unor reușite poezii pentru copii de Szemer Ferenc și Kiss Jenő, el a spus: „Poezia pentru copii are deci un rol mai larg, are un rol important în educarea comunistă a tineretului de diferite vârste. Trebuie să avem în vedere și acest lucru cînd scriem poezii pentru copii.”

Un nou conținut basmului, literaturii științifico-fantastice și de aventură

Tov. Dan Theller, activist U.T.M., a vorbit despre importanța acestor genuri, grînd că, ceea ce dă valoare unei cărți, de orice gen, este în primul rînd, mesajul ei, conținutul ei de idei, frumusețea morală a epitelor ei înaintați. Spunînd că așturi de unele cărți de aventură de valoare, au apărut și altele cu serioase carențe ideologice, ca acestea scrise de Teodor Constantin, de pildă, care au fost pe drept

cuvînt criticate în presă, vorbitorul a arătat că școala acestor autori care, influențată de maniera unor scriitori de literatură decadentă, burgheză, de aventură, rezolvă conflictele prin fapte impranțurali, hazard sau întâmplare, în loc de a arăta roadele acțiunii organizate a eroilor înaintați, în continuare el a cerut să se dea atenție în literatura de aventură, luptei muncitorilor noștri pentru păstrarea bunurilor obștești, împotriva delapidatorilor și risipitorilor. De asemenea el a arătat că tinerii doresc mai multe cărți cu subiect sportiv.

Școînd în evidență gustul copiilor și tinerilor pentru fantastica, scriitorul Mehas György a spus că rolul povestirilor este foarte mare deoarece prin ele putem începe din cea mai înfrăgădă copilărie educarea acestor frășăburi de caracter care sînt indispensabile viitorului constructor al socialismului și comunismului. Arătînd că povestea de azi nu are nevoie de magie deoarece ea îi opune o forță mult mai mare: forța de nestăvîlit a omului descătășat din crunta exploatare burghez-moșterescă, vorbitorul a spus în continuare: „mă înțreb de ce nu ar putea viitorul Făt Frumos să călătorească nu pe un covor lemeac, ci cu avionul supersonic sau cu racheta?”

Tovarășul I. M. Ștefan și-a dedicat cuvîntul său problemei literaturii de anticipație științifică. Avem nevoie de lucrări care să largescă orizontul copiilor și tinerilor, a spus el, contribuind la formarea unei concepții științifice, materialist-dialectice despre lume. Pentru a-l ajuta pe copil, cartea de acest fel trebuie să fie realizată artistic, să se adreseze nu numai minții ci și sufletului. De aceea caracterul științific al cărții științifico-fantastice nu trebuie înțeles în sensul sacrificării arțiilor fanteziste sau al renunțării la crearea de caractere și conflict literar. Vorbitorul a arătat de asemenea că necesitatea creării unei literaturii fantastico-științifice pentru școlarii mici care n-au ajuns încă la nivelul de înțelegere a unor lucrări cum sînt de pildă, operele lui Jules Verne.

Educație comunistă prin mijloace accesibile celor mici și forme atractive

În cuvîntul său, tov. Gellu Naum a abordat, printre altele, problema accesibilității, a gășirii de forme atractive în gîșirile pentru copii. Poezia, a spus el, fie că se adresează celor mici, fie că se adresează celor mari este incompatibilă cu o împărțire în „major” și „minor”. Scriitorii și redactorii trebuie să dea o atenție deosebită asigurării unui înalt nivel calitativ al poeziei pentru copii. Trebuie combătută, de asemenea, tendința unor scriitori care, dorînd inovație cu orice preț, înabusec aneori conținutul, dăunînd mesajului aspietat de la noi. Poezia pentru copii trebuie să aibă umor, voioșie, dar și imaginație. Folosînd imaginația, pornînd de la realitatea concretă, trebuie să anticipăm datele viitorului comunist, care care ne îndreptăm, prin versuri avîntate.

Tovarășul Birjoveanu Maria, educatoarea arătînd ajutorul pe care-l primesc în muncă ei din partea revistelor pentru copii, cînd o seamă de poezii bune de Cicerone Theodorescu, Otilia Cazimir, Nina Cassian, a criticat în același timp unele poezii cu caracter dubios care mai circulă, din păcate, printre elevi. În același timp el a cerut scriitorilor să abordeze mai mult genul scurt, schițele satirice, teatrul pentru copii.

Tînărul muncitor Căleanu Gheorghe, de la Fabrica de confecții „Gh. Gheorghiu-Dej” din București a vorbit despre ajutorul primit de la literatură pentru tineret în formarea atitudinii socialiste față de muncă și creșterea nivelului cultural al tinerilor. Arătînd că unii scriitori fac loc în operele lor unor manifestări înopinate ale personajelor, punîndu-le, de pildă, să se exprime într-un mod vulgar, sîndînd deci factor educativ al cărții, vorbitorul a cerut scriitorilor să se apropie mai mult de viața tinerilor. Prezența scriitorilor în mijlocul nostru cu ocazia unor manifestări festive nu este suficiență a spus el. Am dori ca scriitorii să ne cunoască mai bine, să cerceteze mai pu cu profunzime și pe multe planuri problemele morali ale tinerilor noștri muncitori.

Tov. A. Trăneșu, bibliotecară a socrilor în evidență în cuvîntarea ei, dragostea de care se bucură cărțile bune în rîndul precopularilor, rolul educativ al literaturii specifice pentru această grupă de copii. Gășesc, a spus ea, că nu este lipsit de interes pentru Uniunea Scriitorilor și în general pentru cei care s-au dedicat literaturii pentru copii, să aibă legătură strînsă cu bibliotecile. O mare importanță, în general, și pentru cei mici, în special, o are ilustrația cărților. Propun de aceea că se editeze cărți bogat ilustrate, cărți sub formă de pliante, imagini decupate, frumos colorate. Scriitorii ar trebui să se preocupe și ei de felul cum se ilustrează cărțile lor.

Arătînd în cuvîntul său că, pe nedrept, critica literară a ocolit multă vreme discutarea problemelor literaturii pentru copii și tineret, tovarășul G. ghezo-moșterescă, vorbitorul a spus în continuare: „mă înțreb de ce nu ar putea viitorul Făt Frumos să călătorească nu pe un covor lemeac, ci cu avionul supersonic sau cu racheta?”

Arătînd în cuvîntul său că, pe nedrept, critica literară a ocolit multă vreme discutarea problemelor literaturii pentru copii și tineret, tovarășul G. Dimisianu a cerut tinerilor critici să analizeze în profunzime cărțile pentru copii, ajutîndu-i pe scriitori să-și îmbunătățească munca. El a arătat că această analiză trebuie făcută în mod principal și, în acest sens, a criticat atitudinea lov. Al. I. Ștefănescu care a respins toate obiectivile îndreptățite de romaniții lui Vladimir Coln „Întroacarea pescărușului” care, pe lîngă o serie de lătuși pozitive, are și lipsuri serioase arătate și în referatul despre proză.

În cuvîntul său tov. Barbu T. Argeș, profesor, a vorbit despre necesitatea scrierii de cărți cu teme sportive, pentru copii și tineret. El a mai ridicat problema textelor pentru cîncele de copii, arătînd că există unele texte neapropiate și chemînd pe toți mai mulți scriitori talentați să dea versuri pentru cîncele destinate copiilor. Vorbitorul a propus de asemenea ca scriitorii pentru copii, să-și citească mai întii lucrările, la un conaciu și, îmbunătățindu-le în urma ajutorului primit, să le dea apoi editurii.

În legătură cu aceste probleme, expuse foarte pe scurt aici, precum și cu alte aspecte legate de îmbunătățirea activității în domeniul literaturii pentru copii și tineret, se mai luă cuvîntul: Szemer Ferenc, Aurel Ștefan, Matei Călinescu, Lotte Berg, Dimianu Umansa, Cîmpeneu Corina, Marjescu Tatiana, Al. Ștefan Lili, Viorica Huber, Mioara Cremene, Anghel Traian, Vasile Damian.

Pe marginea referatelor

Cele două referate prezentate în cadrul planării de către tovarășii Vladimir Coln (proză) și Ion Brad (poezie) au făcut o amplă analiză a lucrărilor apărute în ultimul timp în domeniul literaturii pentru copii și tineret — subînțînînd în primul rînd necesitatea ca literatura să țină pasul cu viața, să oglindăscă mai bogat, multilateral, lupta oamenilor muncii din țara noastră condusă de partid, și participarea tinerii generații la construirea socialismului. Referatele au dezbătut pe larg problema zugrăvirii eroului pozitiv, înaintînd — model demn de urmat de către cititori, copii și tineri, pentru a-l ajuta să se formeze în spiritul ideologic și moralei comuniste.

O copilărie bogată și creată și crează poporul nostru copiilor sub îndrumarea plină de marea grijă părintească a partidului. Bogată în toate sensurile, de la bucată albă de piine pînă la poezia însoțită a mării, de la mașinile pe care citim „Atenție, copii” și pînă la cele mai largi posibilități de învățare, în școli de toate felurile, în condiții optime și gratuite, așa cum pămîntul lor nici n-ar fi îndrăznit să viseze înainte de eliberare.

Chiar din anul tragezi ai acestei copilării ferice, copilul se simte îndemnat — prin tot ceea ce vede împrejur — să-și încheie viața muncii creatoare.

S-au citit exemple convinșgătoare din cărțile apărute în ultimii ani printre care volumul lui Marcel Bresslau „Bona noapte și alege o meserie”, închinat în întregime frumuseții dișterelor muncii productive, volum ce dezvoltă la micul cititor interesul și dragostea pentru muncă. De asemenea s-a arătat că multe poezii datorate unor scriitori de frunte ca Tudor Argheș, Mihai Beniuc, Cicerone Theodorescu, Otilia Cazimir, Nina Cassian, Dan Deșliu etc. precum și unor poezii mai liniere contribuie la cultivarea sentimentelor nobile ale patrioticeismului socialist și dragostei față de partid. Cele mai bune pagini ale poeziei și prozelor noastre pentru copii și tineret își aduc aportul la dezvoltarea pasiunii pentru activitățile creașionale și științifice pentru frumos.

Unele dintre ultimele apariții din domeniul prozelor pentru copii, ne îndreptăcesc să putem vorbi de îmbogățirea profului spiritual al eroului copil din zilele noastre, așa cum la crescut și educat partidul prin școala nouă, prin organizația de pionieri. Cărți precum „Muzică cu schimbători” și „Acțiunea P. 1600” de Nicușă Tanase, „Cartea cu ochi albaștri” de Octav Păncu-Iași, „Cei de la Crisanta” de Gică Iuteș, „Seri albaștre” de Costache Anțon, ne vorbesc despre climatul moral nou din școala și organizația de pionieri, despre viața de familie a copiilor și școlariilor, factori esențiali care determină și influențază educația comunistă a copiilor. Eroii copiii nu mai apar ca niște simple abstracțiuni, ci ca figuri complexe, proiectate pe un fundal social-politic și moral, care este acela al realității zilelor noastre. Fără a fi în totuți scutite de unele slăbiciuni — un exces de sentimentalism minor în cartea lui Păncu-Iași, unele tipare și schematism în romanul „Seri albaștre”, prezentaerea mai mult declarativă a unor personaje din cartea Gică Iuteș, aceste lucrări au o valoare educativă și artistică ce trebuie bine subliniată. Ceea ce apare împede într-o carte cum este „Cei de la Crisanta” este că feticărea personală și strîns legată de cea colectivă, că individualismul duce la uscăciune sufletească, la pierdere morală și, uneori, chiar fizică. A spune acest lucru artistic și pe înțelesul copiilor — iată un lucru vrednic de prețuire.

Cercetînd și punînd în discuție un mare număr de volume de versuri destinate copiilor, referatele au subliniat răspunderea mare pe care o au poezii în formarea gustului literar și estetic în general — dar mai ales rolul și mai mare de a contribui la formarea copilului ca om deplin al societății noastre, la educarea lui multilaterală, în spiritul moralei comuniste. Drumul acestei educații începe de la firul de iarbă și merge pînă

la stele, de la cuvîntul mamei, printre cele dinți roșite și pînă la cuvîntul ca „patrie, partid, socialism, pace”. E un drum complex, plin de neprevăzute, dar întotdeauna și de mari frumuseți. Dacă des-cădem acum cărțile și revistele pentru copii gășim mai multe și mai frumoase poezii închinată acestor teme majore decît în urmă cu cîțiva ani. Celor cîțiva poezii talentate, azi îndembele cu noștii și stîmni de copiii din țara noastră — Marcel Bresslau, Cicerone Theodorescu sau Nina Cassian — care au deschis drumul în domeniul poeziei noastre noi pentru copii, li s-au alăturat poezii de toate virsiele care își încearcă pana, de multe ori cu succes, în sfera actualității. Nu e mai puțin adevărat însă că în ultimii ani deosebi și lucrări mediocre, șterse, versificînd idei generale, nesufletește, nelegate de imagini, de gândirea concretă, alit de specificul celor mici. Poetii, prozatori au rămas încă dator copiii cu multe lucrări care să așeze cu înaltă măiestrie episoade din istoria Partidului nostru, literatura pentru copii este dator să înfășșeze în culori vii, de neuitat, detașamentul de avangardă al clasei muncitoare, comuniste, omenii cei mai înflăcărați pentru realizarea feticilor poporului, inimii deschise care vibrează la tot ce-i omenesc.

Avem dator de a crea o literatură care să dezvolte în sufletul copiilor noștri sentimentul patrioticeismului, al eroismului. O carte în general reușită este „Întroacarea pescărușului” de Vladimir Coln, inspirată din eroica luptă legală a comunistilor, de a sabota la criminalului război antisovietic. Eroul principal, tînărul muncitor comunist Pavel Munteanu, apare însă din păcate pe izolat, acționînd na-rcum la întimplare. Analiza unor cărți ca: „Trenul treburii opriș” de Lidia Golea și „August de foc” de Mircea Moșu dovedesc că acest lucru, deși au calități, nu sînt la nivelul convenit unor opere literare menite să cultive sentimentul înalt al dragostei de patrie. O poezie ca „Lada” semnată de Mioara Cremene și înfășșînd istoria patriei ca o cîștigă lada de zestre au seroșete culturale și patrioticeismul la copii, în afară de faptul că ea produce confuzii.

Educația tinerei generații începe de la cea mai înfrăgădă vîrstă. Este supărător faptul că în afara cărora lucrări îndreptăcesc valoroase, scrierile de fantezie și talent de Octav Păncu-Iași, Sonia Lăzărescu, George Vestor, M. Ștefan, etc. sectorul literaturii pentru copii precopulari se dezvoltă mai încet. Este vizibilă sarcina tematică a nivelului artistic scăzut, hăneni nu intenționează să îgoncescă din această literatură povestile cu animale, dar a repeta la nesfîrșit aceleși banale întîmplări din pădure cu valpi reșe și iepuri buni, cu pui de rașă neascultători, a nu încerca să transmită copilului mai mult decît eterna povată de a umbra la borcanul cu dulceață, e nevrednic de un adevărat scriitor. Atemporale, facile, de multe ori inaccesibile și lipsite de o elementară logică, astfel de producții nu pot educa și se vite că în acest domeniu caracterul educativ joacă un rol hotărîtor.

Referatele au argumentat ideea că formele tradiționale ale literaturii pentru cei mici, trebuie să slăbească unui conținut educativ nou bogat, între lumea de închipuire a lui „A fost odată ca niciodată” și actualitatea unei lumi care construiește socialismul, legătura o formează valori etice ale basmului popular sănătos, valori ce exprimă dragostea de adevăr și dreptățe, prețuirea muncii a omului vîdeaz, bun, cu inimă deschisă sentimentului: săi, năzuindu-se spre o viață mai bună, umanismul de todeauna al maselor populare. Exemplificînd prin analiza volumelor „Povesti din țarăne” de Al. Șahighian, „Basmete omului” de Vladimir Coln, „La drumurile lumii” de Călin Gruiș și „Ghil Tagar” de Viorica Huber, volume apărute în anul 1959, referatele au subliniat că basmul nou, întemeiat pe valorile etice ale umanismului socialist, precizînd raporturile dintre eroi, îndepărțînd orice urme de mistificism sau superștiefie, subînțînînd rolul creator al masei și legătura puternică ce-l unește pe eroul comunist cu mă-

prieteni ai noștri, cu lectorii noștri, ne înțînîm cu acei care știi mai bine ce am realizat și ce le mai dorim în cărțile noastre”. Vorbînd despre succesele obținute, sub conducerea partidului, de literatura noastră pentru copii și tineret, tovarășul Aurel Baranga a arătat că în cărțile pentru copii se mai manifestă și o seamă de neajunsuri și a cerut participarea lor dezbaterii să scoată la iveală lipsurile pe care le-au constatat, făcînd sugesții și propuneri pentru îmbunătățirea continuă a activității în acest domeniu, ajutînd astfel scriitorilor să ridice calitatea cărților lor la nivelul scrierilor actuale.

Cînd scriitorul nu este însă preocupat de sensul educativ al basmului, mai apar lucrări greșit orientate care pot da naștere la serioase confuzii în mintea micului cititor. Este cazul basmului „Fara fără chip” de Viorica Huber, în care, făcîndu-se abstracție de orice poezie socială în determinarea trăsăturilor individuale, apare chipul idilic al unui împărat pasă-mite plin de înțelepciune și bunătate. Miraculosul grațiat mai ispitite încă pe unii scriitori pentru copii, așa cum se întîmplă în basmul „Sorticul nădrăvan” de Vladimir Coln. Cîțorii cărților pentru cei mici doreșe să înfășșeze în pagini eroi pe care să-i urmeze. Ceea ce nu justifică în nici un fel educativitatea ca aceea semnată de Vasilescu Liman al cărui erou de poem, pentru a-l convinge pe tatăl său să se înscrie în colectivă, nu gășeste ceva mai bun de făcut decît să-i fure calul, Bietul on trece prin mari frămîntări, nopți întregi, pînă cînd într-o zi îl prinde pe fiul său, pionierul-greabă, care-i spune deschis că i-a furat calul numai de dragul ideii colectivizării și astfel. Neșe Ghiorghie au născut și Al. Ștefan, care de la 20 și 1-3 lăsa pe cine de mic și s-a dus de s-a înscriș.

Vedeti deci ce ne-a mîngî treburile, cînd un copil amărîncu-șe se lîna speria de el și de toate acestea în veceri, și încă în ce versuri, în anul în anul 1959! În loc de educație realistă, în care voința copilului se alăpăie în cîncearea cu greutăți adevărate, iată niște uragale epico-dramatice, o mîclășă ilicică dăunătoare.

Optimismul acesta de paradă, într-o formă ceva mai caricată și comicală, ajunge uneori și la manualele școlare (de exemplu „Pionierii”, poezie fără autor, în „Cîntec” de cl. III pag. 11).

Există și poezii talentate care pătrîdesc cu înșăși armonia. Urmasul lor este în primul rînd de ordin ideologic. El gîndește în mod vădit, identic, se opreșe la un fel de contemplare pasivă a universului, a realității incomprinsibile și învătă și de cititori copiii să gîndească așa. În loc să pună poezii epico-erice care să chema la transformarea realității, în mobilizarea tuturor energierilor pentru construirea societății socialiste, angia cîncec versuri care sugerează sferea de viață conștientă de lume, într-un interior obișnuit, cu atmosferă mic-burgheză, ca în unele din poeziile volumului „Casa cu ferestre argintii” de Florin Murgu, sau versuri în care rapiditatea cu care omul schimbă natura și sensul efortului uman apar fantezice, mini-malizate prin-un gest de scamator (poezia „Focul-pocul” scrisă de Mioara Cremene despre hidrocentralele de la Bicaz). Astfel de versuri se cam scriu și de „Focul-pocul”, poezie din pălărie, dar în loc să rămînă în calele cu exerciții ale poeziei, iată se tipăreșe și se difuzează.

Arătînd că lucrări ca acestea ale tovarășilor Mehas György (Pestera albaștră), N. Mărgescu (Bătălia nevăzută), C. Neagu (Se ridică ceața), I. D. Mutaș (Misiunea H.S.) reprezintă o contribuție pozitivă la dezvoltarea literaturii de aventură, referatul a relevat pașii făcuți înainte prin cărțile lui Haralamb Zăncă (Atac la obiectivul 112) Vladimir Coln (Întroacarea pescărușului), Ion Hobana (Ultimele vâl) Constantin Chirăș (Cîșerarii, Castelul lăteț în alb). Fiecare dintre aceste și-au conceput lucrările pornînd de la adevărul că în epoca noastră romanul de aventură, specific în modalitățile sale de realizare artistică, devine viabil ca orice altă lucrări literare, numai în măsura în care se conturează ca o creație realist-socialistă, cu o semnificație socială, cu un precis scop educativ. În concepția acestor lucrări, aventura este desprînsă de gratuitate, fiind subordonată unei activități conștiente, unui nobil ideal de viață. Fără jocul hazardului, al „aventurii de dragul aventurii”,

Tov. Dan Theller, activist U.T.M., a vorbit despre importanța acestor genuri, grînd că, ceea ce dă valoare unei cărți, de orice gen, este în primul rînd, mesajul ei, conținutul ei de idei, frumusețea morală a epitelor ei înaintați. Spunînd că așturi de unele cărți de aventură de valoare, au apărut și altele cu serioase carențe ideologice, ca acestea scrise de Teodor Constantin, de pildă, care au fost pe drept

Vom publica în numărul nostru de mine cuvîntul tov. Viorica Huber, redactor al C.C. al U.T.M., și conștoteștea tov. Marcel Bresslau pe marginea lucrărilor planare.

